

# กลุ่มงานทันตสาธารณสุข



# พันธกิจ

1. พัฒนาและส่งเสริมให้หน่วยบริการทุกระดับจัดระบบบริการสุขภาพช่องปากให้แก่ประชาชน ได้อย่างครอบคลุม และ ปลอดภัย
2. สนับสนุนให้หน่วยบริการใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปาก
3. กำกับ ติดตามให้หน่วยบริการจัดบริการสุขภาพช่องปากอย่างมีคุณภาพได้ทั้งในภาวะปกติ และ ภาวะฉุกเฉิน
4. ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารสร้างการเรียนรู้ด้านสุขภาพช่องปากแก่ประชาชน

# SWOT analysis

## จุดอ่อน

### ระบบบริการ

- การส่งต่อที่ไม่เป็นระบบ และไม่มีช่องทางที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน  
- อัตราการให้บริการผู้ป่วยทางทันตกรรมต่อทันตบุคลากร 1 คนต่อวัน  
ในปี 63 - 64 - 65 ลดลงอย่างต่อเนื่อง คือ 6.73 คน 4.77 คน และ  
3.22 คน ตามลำดับ

- อัตราการให้บริการทันตกรรมต่อยูนิตต่อวัน ในปี 63 - 64 - 65  
ลดลงอย่างต่อเนื่องคือ 7.42 คน 5.24 คน และ 4.44 คน ตามลำดับ

### คน

- ทันตแพทย์ครอบคลุม 1 ต่อ 10,000 ประชากร  
(อุทัย บางปะอิน บางปะหัน สูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด)

### เงิน

- สถานการณ์การเงินของหน่วยบริการบางแห่งยังมีปัญหา

## จุดแข็ง

### ระบบบริการ

- มีฐานข้อมูลงานบริการและสถานะสุขภาพในระบบ HDC  
- มีช่องทางติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วกับทันตบุคลากรทั้งจังหวัด  
- มีช่องทางการสื่อสารสู่ประชาชนทั่วไปผ่านเพจกลุ่มงานทันต  
สาธารณสุข

- มีทันตแพทย์ผ่านการอบรม 4 เดือนด้านผู้สูงอายุ รพ.มหาราช/ลาดบัว  
หลวง/บางปะอิน/ผักไห่ และ รพศ.อยุธยา ปริญญาโทด้านผู้สูงอายุ .

- มีทันตแพทย์เฉพาะทางเด็ก อยุธยา/บางปะอิน/เสนา/ท่าเรือ/วังน้อย  
- มีการทำงานเป็นเครือข่ายส่งต่อภายในกับศูนย์ทันตกรรมรพ.วัง  
น้อย(แบบไม่เป็นทางการ google form)

### คน

- มีทันตแพทย์เฉพาะทางกระจายหลายอำเภอ  
- มีทันตแพทย์ครอบคลุม 1 ต่อ 10,000 ประชากร 13 อำเภอ  
- มีทันตภิบาลครอบคลุม 1 ต่อ 8,000 ประชากร ทุกอำเภอ

### เงิน

- รพ.มี cash > 0.8 และมากกว่า 2 พร้อมลงทุนได้ รพ.อุทัย/สมเด็จพระ  
บางปะอิน/วังน้อย/ผักไห่/ลาดบัวหลวง/บางไทร/ภาชี/บางซ้าย/  
ท่าเรือ

# SWOT analysis

## อุปสรรค

- เกิดโรคอุบัติใหม่ทำให้ต้องระงับการบริการทางทันตกรรมชั่วคราว ทำให้ความครอบคลุมในการดูแลกลุ่มเป้าหมายไม่บรรลุผลตามเกณฑ์
- การปรับปรุงคลินิกทันตกรรมให้เหมาะสมต่อการให้บริการในสภาวะโรคอุบัติใหม่ต้องใช้งบประมาณสูง
- ตำแหน่งของห้องทันตกรรมและการติดตั้งยูนิทในหน่วยบริการบางแห่งไม่เอื้อต่อการปรับปรุง

## โอกาส

- ตัวชี้วัดจากส่วนกลางชัดเจนครอบคลุมทุกกลุ่มวัย
- ตัวชี้วัดทันตฯ(ความครอบคลุมตรวจเด็กอายุ3ปี/ผู้สูงอายุ) ถูกบูรณาการในงานกลุ่มวัยทำให้ต้องถูกผลักดันทำให้เกิดการแก้ปัญหาร่วมกับกลุ่มงานอื่น(ส่งเสริม)
- มีแหล่งงบประมาณกองทุนตำบลเพื่อนสนับสนุนงานในแต่ละกลุ่มวัย(เด็ก 320:24.5% /ผส. 95:7.3%)
- งานกลุ่มวัย มีหน่วยงานภายนอกช่วยขับเคลื่อน ได้แก่
  - ศพด. มีมาตรฐาน
  - งานที่ท้องถิ่นจังหวัดขับเคลื่อน/คณะกรรมการปฐมวัยระดับจังหวัด
  - BIG Rock ผู้สูงอายุ

# O. คลินิกทันตกรรมคุณภาพที่รองรับโรคอุบัติใหม่

KRs : Key Result	Action Plan	Time line
KR1 คลินิกทันตกรรมทุกแห่งผ่านเกณฑ์คลินิกทันตกรรมคุณภาพของทันตแพทยสภา	<ol style="list-style-type: none"><li>1. จัดตั้งทีมประเมินคลินิกทันตกรรมคุณภาพระดับอำเภอ(รพ.แม่ข่าย/สสอ.)และจัดตั้งทีมประเมินคลินิกทันตกรรมคุณภาพระดับจังหวัด</li><li>2. กำหนด timeline และชี้แจงแนวทางการดำเนินงานในภาพรวมอำเภอและจังหวัด</li><li>3. ประเมินมาตรฐาน ทีมระดับอำเภอ : ประเมินคลินิกทันตกรรมคุณภาพใน รพ./รพ.สต.ทุกแห่งปีละ1 ครั้ง ทีมระดับจังหวัด :<ol style="list-style-type: none"><li>1. สุ่มประเมินคลินิกทันตกรรมคุณภาพใน รพ.สต. อำเภอละ1แห่ง)</li><li>2. ประเมินคลินิกทันตกรรมคุณภาพระดับรพ.ทุกแห่ง</li></ol></li></ol>	ตค.65- พย.65  ธค.65- มค.66  เมย.- พค.66  มีย.-สค.66

# O. คลินิกทันตกรรมคุณภาพที่รองรับโรคอุบัติใหม่

KRs : Key Result	Action Plan	Time line														
<p>KR2 สถานพยาบาลมีคลินิกทันตกรรมรองรับผู้ป่วยโรคอุบัติใหม่ (baseline รพ.ศ6/รพ.บางปะอิน6/รพ.สมเด็จพระ1/รพ.อุทัย1/รพ.ลาดบัวหลวง5/รพ.ผักไห่2)</p> <table border="1" data-bbox="19 513 537 773"> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.คานหาม</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.บางกระสั้น</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.บ้านลานเท</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.วังน้อย</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.ลำตาเสา</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.พยอม</td> </tr> <tr> <td>1หน่วยบริการปฐมภูมิ</td> <td>รพ.สต.เขียงรากลน้อย</td> </tr> </table>	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.คานหาม	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.บางกระสั้น	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.บ้านลานเท	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.วังน้อย	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.ลำตาเสา	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.พยอม	1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.เขียงรากลน้อย	<p><b>เป้าหมาย</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1.โรงพยาบาลมีห้องความดันลบรองรับการดูแลผู้ป่วยโรคอุบัติใหม่ ตามแบบของกองแบบแผน อย่างน้อย 1 ห้อง <ul style="list-style-type: none"> <li>*รพ.ระดับ M1 อย่างน้อยรพ.ละ 1 ห้อง</li> <li>*รพ.F1 วังน้อย F2 บางไทร/ภาชี/ท่าเรือ/บางบาล/บางปะหัน F3 บางซ้าย/บ้านแพรก/มหาราช</li> </ul> </li> <li>2.รพ.สต.มีห้องทันตกรรมมีที่ระบบระบายอากาศได้ตามมาตรฐานของกรมสนับสนุนบริการ <ul style="list-style-type: none"> <li>- รพ.สต.ที่มีทันตภิบาลประจำ PCU (คานหาม/เขียงรากลน้อย/บ้านลานเท/บางกระสั้น/ลำตาเสา/พยอม) และ NPCU ที่เป็นแม่ข่ายอำเภอละ 1 แห่ง</li> </ul> </li> </ol>	
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.คานหาม															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.บางกระสั้น															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.บ้านลานเท															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.วังน้อย															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.ลำตาเสา															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.พยอม															
1หน่วยบริการปฐมภูมิ	รพ.สต.เขียงรากลน้อย															
	<ol style="list-style-type: none"> <li>1.แจ้งมาตรฐานห้องความดันลบของกองแบบแผน และมาตรฐานระบบระบายอากาศของกรมสนับสนุนบริการ</li> <li>2.ประสานกรมสนับสนุนบริการและกองแบบแผนเป็นที่ปรึกษา</li> <li>3.จังหวัดประเมินติดตามคุณภาพห้องความดันลบในรพ.ทุกแห่ง 1 ครั้งต่อปี</li> </ol>	<p>ตค.-พย.65</p> <p>กค.-สค.66</p>														

O. เด็กปฐมวัยมีสุขภาพช่องปากที่ดี		
<p>KR1 เด็ก 3 ปี ได้รับตรวจสุขภาพช่องปากร้อยละ 50 และ caries free ร้อยละ 80 (baseline coverage 23.06% /caries free 70%)</p>	<p>1. เพิ่มการเข้าถึงบริการ โดยรพ.สต./รพ.ตรวจสุขภาพช่องปากเด็กในสพต.ทุกแห่ง/และในคลินิกพัฒนาการ</p>	
<p>KR2 เด็ก 3-5 ปี ได้รับบริการทันตกรรม ร้อยละ 65 (baseline 45.15%)</p>	<p>1. รพ.แม่ข่ายจัดอบรมฟื้นฟูการบูรณะฟันน้ำนมด้วยวิธี SMART Technique 2.รพ.แม่ข่ายทุกแห่งสนับสนุนเครื่องมือและวัสดุในการบูรณะฟันเด็กด้วย SMART Technique 3.คลินิกทันตกรรมรพ.ทุกแห่งจัดทำช่องทางด่วนรองรับการส่งต่อจากรพ.สต/สพต.โดยใช้เทคโนโลยี (no paper)</p>	<p>ตค.65-มค.65</p>
<p>KR3 สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย มีกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 70 (baseline เกณฑ์ประเมิน สพต.4D ด้านสุขภาพช่องปาก(ระดับดี/ดีมาก)นำร่อง 19 แห่ง 100%)</p>	<p>1.กำหนด time line และ แนวทางการดำเนินงานกับพื้นที่ 2.ประสานงานขับเคลื่อนกองทุนตำบลร่วมกับงานประกันสุขภาพ.(baseline เด็ก 320:24.5%) 3.สร้างเครือข่ายสพต.อำเภอละ 1 เครือข่าย (เครือข่ายละ 2-3 สพต.) เรียนรู้กิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปาก 4.อำเภอประเมินสพต.4D (ด้านสุขภาพช่องปาก)ทุกแห่ง (ท้องถิ่น280/สพต/เอกชน35) แบบรายงานผลผ่าน google form 5. จังหวัดสุ่มประเมิน สพต.4D (ด้านสุขภาพช่องปาก) อำเภอละ 2 แห่ง</p>	<p>ตค.65-มีค.65 พย.-ธค.65 มค.-เมย.65 กค.ศค.65</p>

# 0. ผู้สูงอายุมีสุขภาพช่องปากที่ดี

KRs : Key Result	Action Plan	Time line
<p>KR1 ผู้สูงอายุได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากและวางแผนการรักษาโดยทันตบุคลากร ร้อยละ 40 (baseline 14.59%) และ ได้รับการบริการทันตกรรมร้อยละ 50 (baseline 18.99%)</p>	<p>1.เพิ่มการเข้าถึงบริการด้วยงานเชิงรุกในชมรมผู้สูงอายุ และ ผู้สูงอายุกลุ่มเป้าหมายในแผนงาน Big Rock 2.คลินิกทันตกรรม รพ.ทุกแห่ง - จัดทำระบบนัดช่องทางด่วนรองรับการ refer จากรพสต. โดยใช้เทคโนโลยี (no paper) ตาม Guideline ของ Big Rock ผู้สูงอายุ -จัดทำช่องทางพิเศษสำหรับการใส่ฟันเทียมทั้งปากหรือ 16 ซี่ขึ้นไป(ไม่มีคิว/คิวไม่เกิน 6 เดือน)</p>	
<p>KR2 ผู้สูงอายุติดบ้าน ติดเตียงเพียง ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปากร้อยละ 50 (baseline 15.55%) และ ได้รับการบริการทันตกรรมร้อยละ 50 (baseline 17.28%)</p>	<p>1.ประสานงานขับเคลื่อนกองทุนตำบลร่วมกับงานประกันสุขภาพ (baseline ผล. 95:7.3%) เพื่อสนับสนุนกิจกรรมและอุปกรณ์เฉพาะในการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุ 2.เครือข่ายระดับอำเภออบรมฟื้นฟูแนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากผู้สูงอายุติดบ้านติดเตียง</p>	ตค.65-มค.66